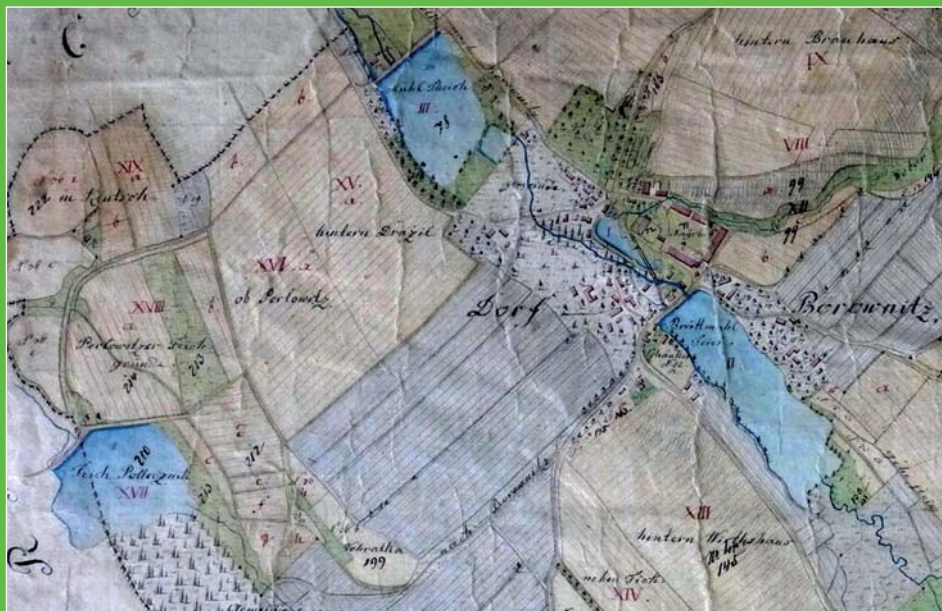

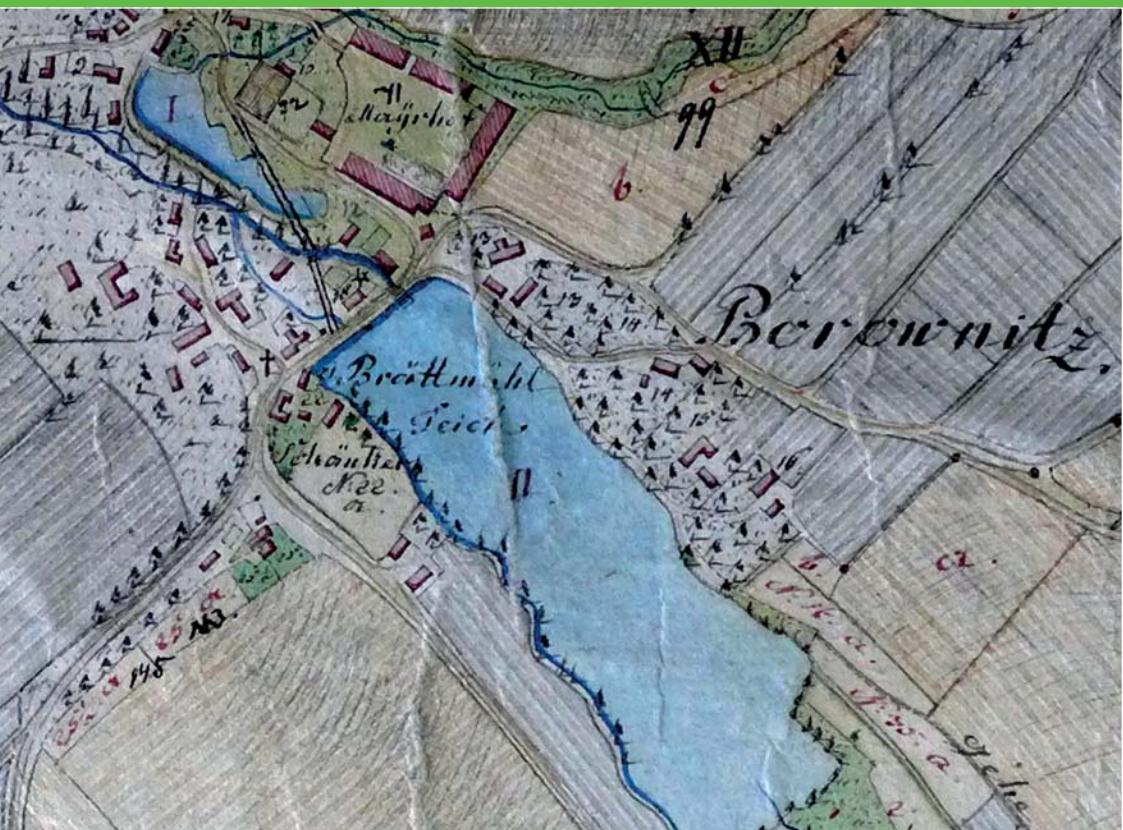
Brodík

**MĚSÍČNÍK
OBCE BOROVNICE**

Borovnice na mapě z r. 1810
Horní rybník a zástavba v Borovnici

BOROVNICE NA STARÝCH MAPÁCH – II. ČÁST

Mapa pozemků statku Borovnice z počátku 19. století

V březnovém čísle Brodíku jsme se zabývali produkty dávných mapování, které jsou díky Laboratoři geoinformatiky Fakulty životního prostředí UJEP v Ústí nad Labem k dispozici na internetu (<http://oldmaps.geolab.cz/>).

Dnes se budeme věnovat mapě, jejíž část jsme použili jako podklad pro desky knihy Dějiny obce Borovnice. Jedná se o zajímavé kartografické dílo, které vytvořil Antonín Trösel v roce 1810 pro choceňský velkostatek knížete Ferdinanda Kinského, k němuž tehdy borovnický statek, sestávající s několika vesnic a osad, patřil.

Mapa pozemků statku Borovnice byla vyhotovena v měřítku 1:6960 (1 cm na mapě tedy znázorňuje necelých 70 metrů ve skutečnosti). Má rozměry 103,8 x 110 cm, je rukopisná a kolorovaná, **existuje pouze v jednom jediném exempláři**. Najdeme ji ve Státním oblastním archivu Zámrsku ve fondu Velkostatek Kostelec nad Orlicí 1696-1949 zařazenou mezi lesní mapy (inv. č. 585, sign. 2, mapa č. 2).

Kromě lesních porostů mapa zachycuje rybníky, polnosti, louky, sady, aleje, veškeré tehdy užívané komunikace a informuje nás o rozmístění domů a dalších staveb v Borovnici, ve Velké a Malé Lhotě, v Polomu, na Sudslavě, v Seči a ve Velké a Malé Skrovnici.

Jednotlivé budovy jsou tu obrysově zakresleny. Porovnáním se současným stavem **lze najít řadu odlišností** – např. tehdy užívaná komunikace mezi Borovnicí a Velkou Lhotou je dnes pouhou polní cestou. V rozlehlém borovnickém hospodářském dvoře tehdy ještě nestála monumentální budova stájí (nedávno zlikvidovaná), na jejím místě je podstatně menší objekt.

Pole a louky jsou vyznačeny barevně odlišným šrafováním. Mapa respektuje vlastnictví jednotlivých pozemků, což je zajímavé ve světle v současné době probíhajících pozemkových úprav.

Antonín Trösel, autor mapy, ještě neznal vrstevnice. Šrafy mu tedy posloužily také ke znázornění reliéfu – **návrší Chlum a Homol** jsou proto jasně patrná, stejně jako všechna výraznější zvlnění terénu na mapovaném území.

Lesy jsou zakresleny jako jehličnaté porosty s tím, že mapa rozlišuje vzrostlý a mladý les. V místech nad rybníky, tj. v jejich přítokovém pásmu, si podle použitých značek dokážeme představit mokřiny s rákosinami a slatinnou vegetací. Pokud nás zajímají **místní a pomístní jména**, lze mapu též využít, i když je popsaná německy. Co tedy v případě Borovnice a nejbližšího okolí zjistíme?

Rybníky v Borovnici se nazývají **Mühl Teich** (Mlýnský rybník) a **Brettmühl Teich** (tj. rybník náležející k pile poháněné vodním neboli mlýnským kolem, v překladu do češtiny Pílský či Pílařský, dnes Horní rybník). Dále tu nacházíme vypuštěný rybník – **Perlowittzer Teich Gründe** (tj. „základy“ rybníka Perlovec) a v sousedství rybník **Pollecznik**, tj. tzv. Společní rybník (uvedený k r. 1757 v Tereziánském katastru a obhospodařovaný společně se statkem Přestavlky). Pozemky za hospodářským dvorem v Borovnici nesou název **Hintern Brauhaus**, tj. Za Pivovarem, místa přimykající k Hornímu rybníku v jeho přítokové části mapa uvádí jako **Hintern Wirtshaus**, tj. Za Hospodou. Dále tu nacházíme **dodnes používaná pomístní jména – V Perlovci, Na Kluči, Draha**.

Přinášíme několik z hlediska obce Borovnice zajímavých detailů této více než 200 let staré mapy.

PaedDr. Ladislav Miček

Autor mapy uvedl, že vrchnostenské pozemky vyznačil barevně, poddanské černě.

Schodiště a kostel na Homoli.

Statek Závřší a kopec Chlum.

VELIKONOČNÍ SVÁTKY

Přinášíme část doprovodného textu, který před lety napsala Mgr. Iveta Vašátková pro učební pomůcku určenou základním školám. Výukový program, který se jmenuje **Český rok v proměnách a slavnostech**, mají k dispozici ve stovkách základních škol. Pásmo nejprve vyšlo na videokazetě a potom dvakrát na nosiči DVD. Se svolením autorky zveřejňujeme **pasáže věnované období Velikonoce a tzv. pálení čarodějnic**.

VELIKONOCE

Po veselém masopustu přišlo období půstu. Byl to čas přípravy na **nejdůležitější křesťanský svátek – Velikonoce**.

Velikonoce symbolizují utrpení, smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista.

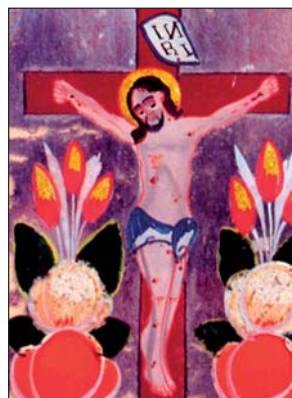
Pro nás jsou ovšem hlavně veselým jarním svátkem spojeným s malovanými vajíčky, pomlázkou, velikonočními kuřátky a zajíčky.

Pro naše předky to ale bylo období rozjímání. Půst začal popelečnou, nebo také škaredou středou a trval čtyřicet dní. V lidových obyčejích mají velký význam **postní neděle**. Je jich šest. Každá má svůj název a dřív se pojila s určitými zvyky. První postní neděle se jmenovala podle postního černého oblečení černá, druhá podle jídla pražmy prazná, třetí kýchavá, protože se mělo kýchat na zdraví, čtvrtá družebná, protože tehdy chodil ženich s družbou na námluvy a pátá smrtná podle zvyku vynášení smrti.

Šestou, květnou nedělí, začínal velikonoční týden. Velikonoční období bylo tedy časem mnoha zvyků, nejen nádherně zdobených kraslic a pomlázky.

Smrtná neděle byla už těsně před Velikonocemi. V našich oblastech byl rozšířen starý pohanský **zvyk vynášení smrti**. Zvyk je spojen s oslavou konce zimy a počátku jara. Průvod chlapců a dívek odnášel se zpěvem za vesnici figurínu vyrobenou z hadrů a slámy a často zdobenou věncem z vyfouklých vajíček. Figuríně se říkalo Smrtka, Smrtholka, Morana, Mořena nebo Mařena.

Mládež a děti ji odnesli k potoku a hodili ji do vody, aby se utopila, nebo ji zakopali do země. Pak se všichni dali na útěk.

V některých krajích chodily ten den po domácnostech děti s malým, barevně zdobeným stromkem. Říkalo se mu **lito** a bylo symbolem nového jara. Děti o něm zpívaly písničky, a za to dostávaly malé dárky.

Už víme, že Velikonoce souvisí s počátkem jara. V lidových tradicích a pověrách byly proto také svátkem nového počátku a svátkem přírody, budící se ze zimního spánku, a omlazení země.

I proto se zdobí **velikonoční kraslice**. Vajíčko je od dávných dob symbolem života. Každý kraj měl svůj typický způsob zdobení kraslic.

Poslední postní týden je týden velikonoční a začíná květnou nedělí. Téměř každý den tohoto týdne byl spojen s lidovými zvyky. Například na sazometnou neboli škaredou středu se nikdo nesměl škaredit, aby se neškaredil v celém příštím roce. Na Zelený čtvrtek se zase měla jíst zelenina, aby si člověk udržel zdraví.

Ten den také umlkly kostelní zvony. Čas místo nich určovaly klapačky a řehtačky, se kterými chodili chlapci po vesnici. Říkalo se, že děti honí Jidáše, apoštola, který zradil Krista.

Velký pátek byl dnem smutku. Lidé si připomínali utrpení a smrt Ježíše Krista. Nepracovalo se na poli, protože se nesmělo hýbat zemí, a nesmělo se prát prádlo. Říkalo se, že by se pralo v Kristově krvi. Peklo se tradiční velikonoční pečivo – různé uzlíky, jidáše, mazanec nebo beránek, který je symbolem Krista. Na velký pátek se prý otevírá zem a ukazuje v sobě skryté poklady.

Bílá sobota byla dnem svěcení světla. Před kostelem se světil oheň a popel se pak sypal na pole.

Neděle už byla veselým vyvrcholením Velikonoc – **Božím hodem velikonočním**. Světily se velikonoční pokrmy – beránek, mazanec, vajíčka, chléb a víno.

Z hlediska zvyků českého lidu je nejvýznamnější **Velikonoční pondělí**, i když

už přímo nesouvisí s křesťanským učením. Nastala pomlázka. Tento zvyk je stejně jako zdobení kraslic velice starý. Vyvinul se asi z pohanských obřadů. Mládenci chodili po vsi za děvčaty s pomlázkami, které si upletli z vrbového proutí a ozdobili stuhami. Šlehali dívky, aby byly po celý rok zdravé, veselé a pilné, a dostávali od nich malovaná vajíčka. Pomlázka měla mnoho krajových podob.

Někde chodívala na koledu i děvčata, jinde se mládež polévala vodou, aby byla po celý rok svěží.

Pro mnoho venkovanů byl nejdůležitější tradiční **duchovní obsah Velikonoc**, který se týká hlavně křesťanství. Jarní svátky lidé trávili modlitbami a rozjímáním. Dnes už tento pohled na Velikonoce téměř vymizel. Jako svátky jara a svátky nového období plodnosti mají ale dlouhou tradici a pomlázkou a zdobením vajíček se svým způsobem slaví stále.

ČARODĚJNICE

Od středověku lidé věřili, že v jisté době mají nečisté síly velkou moc. Takovou dobou je i noc z 30. dubna na 1. květen – **noc čarodějnic**. Dřív byl 1. květen svátkem sv. Filipa a sv. Jakuba, proto se noci říká Filipojakubská.

O čarodějích a čarodějnicích se tradovalo mnoho pověr. 30. dubna se proto stavení i chlév kropily svěcenou vodou a před vrata do chléva se zapichovaly trny,

aby čarodějnice nemohla vejít a uhranout dobytek. Večer se na vyvýšených místech pálily ohně. Z nich se vyvinul dodnes oblíbený **zvyk pálení čarodějnic**. Dokonce se vyhazovala do vzduchu zapálená košťata, aby se vysoko létající čarodějnice srazily k zemi.

Dnes jsou čarodějnice veselým dnem plným převleků, her a pálení ohňů.

Mgr. Iveta Vašátková

ZPRÁVY OBECNÍHO ÚŘADU

UPOZORNĚNÍ OBČANŮM

KOSTEL NA HOMOLI

Pravidelné mše v kostele Panny Marie Bolestné na Homoli se konají **každou 2. a 4. neděli v měsíci**.

V měsíci dubnu se budou konat mše ve dnech **16. a 30. 4. 2017, vždy od 14:30 hod.**

HŘBITOV – Upozornění pro návštěvníky

Brány hřbitova jsou **v letním období otevřeny od 7:00 do 19:00 hodin**.

Na hřbitov je zakázáno vodit psy.

Prosíme návštěvníky hřbitova o třídění odpadu do umístěných popsanych nádob. Děkujeme

ZPRAVODAJ BRODÍK

„Brodík“ měsíční zpravodaj obce Borovnice

Redakční rada: Zastupitelstvo obce Borovnice

Zpravodajské a informační příspěvky od občanů do „Brodíku“

e-mail: **brodik@borovnice.info**

Příspěvek je možno vhodit do schránky na budově obecního úřadu v Přestavlkách.

Uzávěrka vždy k poslednímu dni daného měsíce

Distribuce do všech domácností v obci Borovnice zdarma.

VYDAVATEL

Obec Borovnice, Přestavky 1, 517 41 Kostelec nad Orlicí

tel.: 494 547 102, 734 559 876, www.borovnice.info,

e-mail: obec@borovnice.info, č.ú.: 124 007 1339/0800

INFORMACE PRO OBČANY

Oznámení o plánovaném přerušení dodávky elektřiny

DISTRIBUCE

Dovolujeme si Vás informovat o plánovaném přerušení dodávky elektřiny v souladu s ustanovením § 25, odst. 3, písm. c), bod 5. /týkajícím se účastníků trhu s elektřinou/ a písm. d), bod 6. /týkajícím se výroben/, zákona č. 458/2000 Sb., v platném znění, týkající se:

dne: 11.04.2017

od: 07:30 hod

do: 10:30 hod.

v lokalitě: Borovnice - část obce: Borovnice

na těchto odběrných místech: č.p.:/č.orient.:

část obce: Borovnice

č.p.:/č.orient. bez ulic: 4, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 39, 41, 43, 48, 49, 52, 75, 77, 106/2, 5174

Upozorňujeme, že tato informace nenahrazuje legislativní povinnost provozovatele distribuční soustavy oznamovat plánované odstávky v souladu s ustanoveními § 25 zákona č. 458/2000 Sb., v platném znění, ale má pouze informativní charakter.

Časový rozsah přerušení dodávky elektřiny je stanoven pouze na nezbytně nutnou dobu.

Výše uvedené informace budou 15 dní před plánovaným přerušením dodávek elektřiny k dispozici na internetových stránkách www.cezdistribuce.cz v záložce Odstávky a následně také rozmístěny v dotčených lokalitách formou oznámení. V souvislosti s výše uvedenými skutečnostmi si Vás dovoluujeme požádat o informování dotčených odběratelů způsobem u vás obvyklým (např. umístěním oznámení na úřední desku/webové stránky, obecním rozhlasem, ve zpravodaji apod.).

Děkujeme za pochopení a za spolupráci při informování obyvatel Vaší obce.

S pozdravem
ČEZ Distribuce, a.s.

www.cezdistribuce.cz
kontaktní linka: 800 850 860

Služby domácího hospice na Rychnovsku

Setkání

Domácí hospic nabízí systém podpory rodinám, které v domácím prostředí pečují o své těžce nemocné blízké v poslední fázi jejich života.

Domácí hospic Setkání, o.p.s. je zdravotnické zařízení, které nabízí své služby nevyléčitelně nemocným a jejich příbuzným, kteří o ně doma pečují. Poskytuje rodině podporu, umožňuje, aby člověk poslední období života prožil důstojně, měl čas na své nejbližší a na rozloučení. Tým zdravotníků (lékaři a sestry) je připraven 24 hodin denně, 7 dnů v týdnu vyrazit do terénu ke svým pacientům až do vzdálenosti 30 km od Rychnova nad Kněžnou. Podmínkou pro přijetí do péče je ochota rodiny celodenně o pacienta pečovat. Hospic zajišťuje vše pro to, aby nemocný netrpěl nesnesitelnou bolestí, aby byla respektována jeho lidská důstojnost a v posledních chvílích života nezůstal osamocen.

Prostřednictvím sociální poradny nabízí domácí hospic také psychosociální služby nevyléčitelně nemocným, jejich rodinám a těm, kteří o ně pečují. Poradna pomáhá zajistit potřebné podmínky k péči o umírající v domácím prostředí - např. sociální příspěvky, kompenzační pomůcky, psychologickou a duchovní péči. Poradna nabízí psychosociální služby také lidem v krizové situaci, jimž byla sdělena závažná diagnóza nebo prognóza. Tato služba je poskytována ambulantně v Rychnově nad Kněžnou, klientům domácího hospice také v jejich domácím prostředí. Služba sociální poradny je poskytována zdarma.

Pokud prožíváte vy nebo někdo z vašich blízkých těžké období při péči o nevyléčitelně nemocného blízkého a pokud vás oslovila naše nabídka, můžete nás kontaktovat telefonicky na čísle 733694162 nebo osobně na adrese Domácí hospic Setkání, Javornická 1501, Rychnov nad Kněžnou. Více informací najdete na www.hospicrychnov.cz.

Mgr. Andrea Kolaříková
ředitelka Domácího hospice Setkání

LÉKAŘSKÁ POHOTOVOST

Rozpis služeb stomatologické lékařské služby první pomoci okresu Rychnov nad Kněžnou rok 2017

ORDINAČNÍ HODINY: sobota, neděle, svátek 08:00–12:00 hodin

08.04.	MUDr. Loukota Jan	Komenského 127, Opočno 494 621 665
09.04.	MUDr. Malátková Ludmila	Poliklinika Rychnov nad Kněžnou 494 515 696
14.04.	MUDr. Miřejovská Dagmar	Třebízského 799, Kostelec nad Orlicí 494 323 152
15.04.	MDDr. Motyčka Martin	Komenského 44, Rychnov nad Kněžnou 775 224 093
16.04.	MUDr. Nentvichová Eva	K. Michla 942, Dobruška 494 623 775
17.04.	MDDr. Olivíková Petra	Záhumenská 445, České Meziříčí 734 324 600
22.04.	MDDr. Pavlová Simona	Zdrav.středisko Rokytnice v Orlických horách 494 595 292
23.04.	MDDr. Petrák Tomáš	Náměstí Dr. Lützowa 244, Vamberk 494 541 757
29.04.	MDDr. Zdráhal Zdeněk	Masarykova 729, Kostelec nad Orlicí 721 460 150
30.04.	MUDr. Pokorná Jaroslava	Poliklinika Rychnov nad Kněžnou 494 515 697
01.05.	MUDr. Pokorná Věra	J. Pitry 448, Opočno 494 667 628
06.05.	MUDr. Příbylová Marta	Komenského 209, Častolovice 494 322 706
07.05.	MDDr. Zdráhal Zdeněk	Masarykova 729, Kostelec nad Orlicí 721 460 150
08.05.	MUDr. Seidlová Zdenka	Skuhrov nad Bělou 17 494 598 205

Lékařská pohotovostní služba v Královéhradeckém kraji
Informace pro dospělé i děti na celém území kraje
tel.: 841 155 155

FARMÁŘSKÉ TRHY 2017

ZÁMEK DOUDLEBY NAD ORLICÍ

neděle od 9.00 hodin.

Letošní trhy nabídnou široký sortiment produktů, výrobků a zboží přímo od výrobců, řemeslníků a farmářů.

Těšit se můžete na pečivo, ovoce a zeleninu, mléčné i masné výrobky, koření, masti, košíky a řadu dalších dobrot, užitečnosti a šikovnosti.

Jednou za měsíc, vždy v neděli:

9. dubna Velikonoční trhy
14. května Výstava bonsajů
18. června
16. července Doudlebský plenér
20. srpna Řemeslnický jarmark

17. září
15. říjen Dušičkové trhy
12. listopadu Svatomartinské trhy
10. prosince Vánoční jarmark

Přehled akcí a událostí pravidelně aktualizujeme i v oficiálním zámeckém kalendáři.
e-mail: info@zamek-doudleby.cz, web: www.zamek-doudleby.cz

KNIHOVNA BOROVNICE

VYPRODANÁ KNIHOVNA

V sobotu 11. března se v naší malé knihovně sešlo 21 zájemců o **vyprávění Břetislava Kaplana ml. o cestě po Austrálii**, kam se vypravil s celou rodinou, tj. se ženou Veronikou a syny Antonínem a Vladimírem. Autem projeli nejzajímavější část kontinentu, trvalo jim to 2 měsíce. Celý pobyt mají zdokumentován, z velkého množství pořízených fotografií sestavili popis cesty.

Nejzajímavějšími úseky pro nás posluchače byly cesta buší, podzemní domy hledačů opálů, současný život a minulost domorodců, chytání ryb v moři. Hlavním zážitkem ale pro nás byla neznámá příroda.

Velmi mě potěšil ohlas přítomných. Vyprávění se líbilo, někteří návštěvníci děkovali za příjemné prožití

sobotního odpoledne. Rádi jsme u nás uvítali paní starostku Rojkovou.

Překvapením pro všechny bylo chutné občerstvení, které pro nás nezištně připravily čtenářky paní Hudoušková s paní Bezdíčkovou. Moc děkujeme.

Seznámení s elektronickou knížkou se pro nedostatek času nekonalo. Uskuteční se v měsíci dubnu.

Knihovnice B. Kaplanová

KNIHOVNA PŘESTAVLKY

MILÉ TVOŘILKY A TVOŘILOVÉ,

v úterý 21. března jsme se opět sešli na **vyrábění v místní knihovně v Přestavlkách**.

Blíží se nám Velikonoce, a tak jsme si namalovali a omotali přízí vajíčka. Myslím, že se to všem velmi povedlo. Moc děkuji za to, že jste dorazili. Věřím, že se opět brzy sejdem.

Jinak bych k nám do knihovny ráda pozvala všechny čtenáře a čtenářky. Venku začíná být sice krásné počasí, ale věřím, že chvilka na přečtení nějaké pěkné knížky se vždy najde, a proto neváhejte a přijďte kdykoliv v úterý mezi 16:00 – 18:00 h.

Dorazila nám spousta nových knížek pro malé i velké čtenáře.

Některou z nich si určitě každý vybere.

Přeji Vám krásné Velikonoce a bohatou pomlázku.

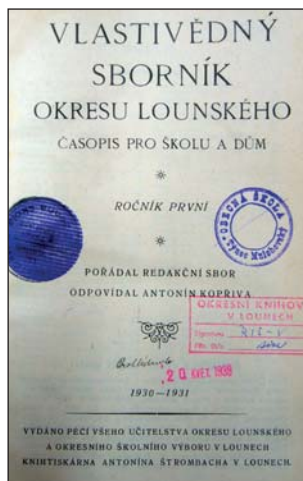
Petra Kotrasová

O VČELÁCH A HLAVNĚ O MEDU

Pan Jiří Suchánek z Krchlebs na stránkách Brodiku po celý rok zveřejňoval zajímavé a poučné články o včelách, včelaření a samozřejmě také o medu.

O tom, že si naši předkové včel a medu vážili, není pochyb. V letech tzv. I. republiky v různých tiskovinách vycházely články šířící včelařskou osvětu. **Ve starém vlastivědném sborníku vydaném péčí učitelstva okresu Louny v roce 1930**, jsme objevili zajímavý článek věnovaný právě včelám a medu. Text byl určen běžnému čtenáři, nejde tedy o odbornou záležitost. Přesto je velice zajímavý:

VČELÍ MED.

Med, který od včelaře nebo obchodníka koupíme, představujeme si obvykle jako h o t o v o u spodinu květů, po př. i jiných částí rostlin. Není tomu tak. Včely najdou ve květech jen řídkou sladkou vodičku, kterou seberou, naplní jí svůj m e d o v ý v á č e k (něco obdobného jako u ptáka vole) a pospíchají s úlovkem domů. Obsah doma vyvrhnou do buněk, jinými včelami už připravených, vyčistěných až do lesku, a pospíchají zase znovu na pastvu. Tuto sladkou vodičku, dosud jen velmi málo zpracovanou, upravují a zahušťují ve svých medových váčcích teprve druhé včely (mladušky). O tom se přesvědčí často včelař, když vytáhne rámeček s medem právě přineseným. Ten mu při nahnutí vyteče jako voda. Vodní páry, které zahušťováním povstávají, vyhánějí včely větráním, t. j. chvěním křidélky na česně a jistě i na jiných místech úlu. Na patce jsou jich v době dobré pastvy celé řady, které vytrvale jako elektrické větráky vyhánějí jednou stranou česna vzduch, přeplněný parami. Ráno obvykle včelař poznává podle vlhkosti patky (prkénko před otvorem z úlu), jaká byla den před tím snůška.

Dobrý včelí med je výbornou potravinou, lékem zvláště pro lidi stížené neduhy plicními, pro děti nenahraditelnou potravinou i zdravým mlskem.

Vlastivědný sborník okresu lounského, časopis pro školu a dům, roč. 1930–1931, s. 6

RADY PRO ZAHRÁDKÁŘE

Duben je první měsíc, kdy se jaro projevuje naplno. Může nás zaskočit nějakými zvraty počasí. Jedna pranostika říká: „Mokrý duben přislubuje dobrou sklizeň.“ Jestli tomu tak bude i letos, to ukáže čas. My můžeme dobré sklizni napomoci tím, co, jak a kdy budeme provádět.

Duben je nejvhodnější dobou pro řez broskvoní a meruněk, které jsou již v tomto období narašené, případně kvetou. Při krátkém řezu ponecháme na plodném výhonu 6 až 8 kvalitních pupenů. Při dlouhém řezu ponecháme výhony přirozeně dlouhé, nezkracujeme je, jen redukuje jejich počet.

Provádíme zimní řезы jaderovin. U bujných stromů náchylných ke střídavé plodnosti můžeme zimní řez posunout do období, kdy jsou stromy narašené. Částečným omezením množství květních pupenů a odstraněním nežádoucích větví lze omezit bujný růst.

Stále je ještě **vhodná doba na nové výsadby stromů a keřů**. Při výsadbě nezapomínejme provést na stromcích srovnávací řez. Nastává **doba na přeroubování ovocných stromků**, neboť v tomto období bývá nejlepší ujmavost. Podnož již bývá narašená a kůra se při roubování „na kůru“ nebo Tittelovým způsobem dobře odchlípne.

K **přihnojování ovocných dřevin** používáme vyzrálý kompost. U průmyslových hnojiv se snažíme vyvarovat těch, která obsahují vyšší obsah chlóru a soli, neboť to ovocné dřeviny špatně snášejí.

Na ovocných dřevinách přezimuje také řada jejich škůdců. Ve formě vajíček je to především mnoho druhů mšic, dále sviluška ovocná, mera jabloňová, květopas a různé píďalky. Ve stavu záředků (vypadají jako stočené nitky) mohou v trhlínkách kůry přezimovat housenky některých obalečů a podkopníčka spirálového i ovocného. Na stromech přezimuje i několik druhů puklic, což se nejvíce projevuje u švestek.

Na jaderovinách pak jde především o květopase jabloňového, pilatku jablečnou, obaleče jablečného, píďalku podzimní, meru jabloňovou. U peckovin jsou to hlav-

ně pídalka švestková, zárodky moniliové spály a puchrovitost švestek. V pupenech dřevin přezimují i různí vlnovníci (rybízový, hruškový, vlašský, trnkový, višňový), které je možné zasáhnout jen v době rozevírání pupenů.

Obvykle **koncem měsíce**, tj. v období intenzivního rašení jabloní, se provádí první ošetření proti strupovitosti – možno použít Discus, Syllit nebo Zato). Přípravky, které byly proti všem výše uvedeným škůdcům velmi účinné, ale na druhou stranu méně vhodné ve vztahu k přírodě. Proto se přestaly vyrábět a postupně jsou nahrazovány ekologičtějšími preparáty, vytvořenými na olejové bázi.

Znamená to však, že **postřik musí být proveden dokonale**, aby se projevil jeho účinnost. Důležité je též vědět, že ošetření těmito přípravky se provádí, až když stromy raší, nebo jsou ve fázi zeleného až růžového poupěte, tj. ještě před rozkvetem (v době tzv. myšího ouška).

Proti puchrovitosti švestek je možné použít **postřik měďnatými přípravky** i v dřívějším období než u běžného prostředku, ale za předpokladu dne, kdy je teplota vyšší než 10 °C.

Také v **zeleninové zahradě** máme za slunečného a teplejšího počasí více práce. Věnujeme se výsadbě a výsevům. Kontrolujeme vzrůst rostlin a také je ochraňujeme před škůdci. Hlavně u brukvovitých nás pronásledují dřepčící, mšice, molice. Než budeme vysévat či kontrolovat sadbu, rozmysleme si, na jaké stanoviště a v jakém množství. Důležité je, dbát při nákupu na zdravotní stav sadby, abychom si do svého prostředí nezanesli některé choroby a škůdce.

Pokud to dovolí počasí, **pěstitele růží** na začátku dubna odstraňují z kořenových krčků zimní nakopčení, zkracují radikálnější výhony (ponechávají 2-6 oček na výhonu). Zásadně se neodstraňují loňské výhony – ty teprve pokvetou. Podobné je to i u stromových růží.

Základní organizace ČZS Častolovice s Územním sdružením Českého zahrádkářského svazu Rychnov n. Kn. pořádají **ve dnech 7. až 9. dubna 2017 vždy od 9.00 do 17.00 hod. v areálu výstaviště v Častolovicích velikonoční výstavu pod názvem Velikonoce – svátky jara**. Bude tam možné zhlédnout velké kolekce všech jarních květů, výrobky z různých přírodních materiálů, předvádění rukodělných a řemeslnických prací, ukázky aranžerií, pečení, prostírání a řadu dalších zajímavostí. Proběhne zde také **soutěž o nejlepší kolekce kraslic**. Přihlásit se do této soutěže můžete maximálně 2 dny před

výstavou. V Častolovicích bude ke koupi také téměř vše, co souvisí se zahrádkářskými potřebami, k dostání budou stromky, květiny, sadby.

Zahrádkáři z Chlenska pořádají **jarní zájezd na výstavu květin do Lysé nad Labem** a také návštěvu obce Ostrá, kde se vyrábí a prodávají vonné směsi, vosky, květiny apod.

Zájezd se uskuteční v sobotu **29. dubna 2017**. Časy odjezdů z jednotlivých obcí budou ještě upřesněny a každý přihlášený účastník dostane včas potřebné informace. Přihlásit se je možné u zahrádkářských důvěrníků, kteří působí v každé obci: Borovnice – pí Prudičová, Rájec – pí Luňáková, Kostecké Horky – pí Šrajarová, Chleny a Krchleby – pí Hladíková, Vrbice – p. Voborník, p. Hlávka, Svídnice – p. Roušavý, Lhoty – p. Petráněk, který je pověřen vedením zájezdu. Přihlášky prosím podejte co nejdříve, aby se mohlo vše včas zabezpečit.

*Za Český zahrádkářský svaz
František Břečtan*

ZPRÁVY Z RÁJCE

Děkujeme hasičům za uspořádání příjemného odpoledne u příležitosti MDŽ konaného dne 25. března. Vystoupení dětí z MŠ Chleny nás pobavilo, kytička potěšila a rády jsme si poseděly nad kávičkou či vínkem, popovídaly si a na chvíli zapomněly na starosti běžných dní. Děkujeme.

Holčiči koleda letos připadla na neděli 2. dubna. I tento rok se nám podařilo dát se dohromady a vyrazily jsme. Počasí bylo krásné, nálada výborná, všichni místní pohostinní. Náramně jsme si to užily. Děkujeme, byli jste všichni skvělí!

P. K.

POZVÁNKY A INFORMACE

V. SETKÁNÍ BOROVNIC

**Pozvánka
na V. setkání Borovnic,
které se bude
konat dne 10. června 2017
v Borovnici
u Českých Budějovic.**

Předběžný časový harmonogram:

10:00 – 12:00 hodin

- příjezd delegací a čas
na přivítání u sklenky

12:00 – 13:00 hodin

- oběd

Během oběda se účastníci rozhodnou, ke kterému volitelnému výletu se odpoledne přidají.

- Možnosti:
- exkurze do pivovaru Budvar v Českých Budějovicích
 - procházka po barokní křížové cestě v poutním místě Římov, zajímavý kostel a památný strom
 - prohlídka zámku a parku v Hluboké nad Vltavou

Od 17:00 hodin až do noci podle zájmu bude vyhrávat naše tradiční dechová muzika, kapela Jihočeští rodáci.

Při poslechu se bude též podávat večere.

Bylo by dobré, kdybyste nám dali do konce dubna vědět, kolik občanů má zájem jet na toto setkání Borovnic.

Hlaste se na OÚ osobně nebo telefonicky na číslo telefonu 734 559 876-5.

Za Obec Borovnici v okr. Rychnov nad Kněžnou vás zve Soňa Rojková.

Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Častolovice ve spolupráci s Městysem Častolovice
a ÚS ČZS Rychnov n. Kn. pořádá

dne 7.4. – 9.4. 2017 od 09 hod. do 17 hod. v areálu výstaviště v Častolovicích

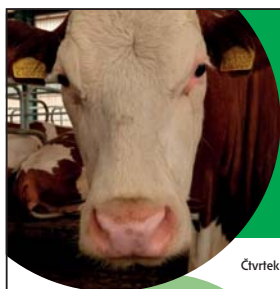
VELIKONOČNÍ VÝSTAVU

VELIKONOCE SVÁTKY JARA

Pro návštěvníky bude připraveno:

- úplně nová aranžerie ve stylu staročeských tradic, řemesel, zvyklostí a strašidel,
- práce na starém hrnčířském kruhu s nožním pohonem a výrobou různých hlíněných nádob a předmětů,
- činnost při paličkování „Vamberecké krajky“, vyšívání ubrusů a prostírání, háčkování a výroba krásného patchworku,
- malování, tepání a zdobení kraslic, výroba předmětů z dřevěné vaty a z papíru, foukání skleněných figurek a ozdob,
- výrobky z proutí, rákosu, lýka, šusť, dřeva, korku a dalšího přírodního materiálu, ukázka zdobení a malování perníků,
- staročeské velikonoční tradice a zvyklosti ve východních Čechách se symboly velikonočních svátků, různé české kroje,
- ukázka staročeského pečení našich babiček s recepty spolu s novodobými velikonočními velkopekárenskými výrobky,
- velká kolekce všech jarních květin – cibulovin v bohaté aranžerii se sklem a různou ozdobnou a uživatelskou keramikou,
- soutěž o nejlepší kolekci kraslic do které se může každý 2 dny před výstavou přihlásit, vyhodnocena bude 6. 4. 2017
- v prodeji bude vše ve spojitosti s velikonočními a zahrádkářskými potřebami, dále květiny, zeleninová sadba, okrasné stromky a bohaté občerstvení, parkování zdarma.

Blíže informace na telefonu 721311719 a na www.zahradkari.com

ZOPOS
Přestavky a.s.

**MLÉČNÉ
FARMY**

**DEN OTEVŘENÝCH
DVEŘÍ**

SVÍDNICE

Čtvrtek **27. 4. 2017** od 9.00 hodin **MLÉČNÁ FARMA SVÍDNICE**

Program: KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY FARMY – MLÉČNÁ FARMA,
BIOPLYNOVÁ STANICE, VÝKRMNA PRASAT

od 9.00 hodin
PROGRAM PRO DĚTI
VOLNÉ PROHLÍDKY

od 10.30 hodin
ZAHÁJENÍ ZBYNĚK MYŠÁK
VYSTOUPENÍ HOSTŮ
VIDEOPREZENTACE FIRMY
A VÝSTAVY
MF SVÍDNICE

TOMBOLA
O LET BALÓNEM
(6 leteček)
NAUČNÁ STEZKA
PRO DĚTI O ZEMĚDĚLSTVÍ
VÝSTAVA MODERNÍ
ZEMĚDĚLSKÉ
TECHNIKY

od 19.00 hodin
ŽIVÁ HUDBA
PLAZMA ROCK

OBČERSTVENÍ
ZAJIŠTĚNO

Zemědělství žije!

www.zopos.cz

DOVOLUJEME SI VÁS SRDEČNĚ POZVAT
KE ZHLÉDNUTÍ TRADIČNÍ VÝSTAVY

VĚLIKONOČNÍ VÝSTAVA

VÝSTAVA PROBĚHNE V SÁLE
OBECNÍHO DOMU VE VRBICI

Pátek:	14.4.2017	13 - 17 hod.
Sobota:	15.4.2017	13 - 17 hod.
Neděle:	16.4.2017	13 - 17 hod.

PRODEJNÍ A VÝSTAVNÍ DNY AGRICO 2017

Vážení obchodní partneři a přátelé zemědělské, lesní, komunální a zahradní techniky,

srdečně Vás zveme na Výstavní a prodejní dny Agrico 2017,
které se konají **26. a 27. dubna**
vždy od **9:00** do **16:00** hodin
v areálu společnosti Agrico
(naproti vlakovému nádraží v Týništi nad Orlicí).

K vidění budou nejen novinky na poli zemědělské,
lesní, komunální a zahradní techniky,
ale dozvíte se také mnoho informací z oboru,
nahlédnete pod kapotu vystavovaných strojů
a zajisté Vás zaujmou také výstavní slevy.

K tomu všemu ochutnáte vynikající dobroty z grilu a udírny.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

NAROZENÍ DÍTĚTE

V měsíci **březnu** se narodila
Lukáší Sejkorovi
a Lucii Špalkové z Přestavlk
dvojčata
Tereza a Tadeáš Sejkorovi.

*Moc gratulujeme
a přejeme mnoho zdraví
a rodinného štěstí.*

ROZLOUČENÍ

V měsíci **březnu** nás náhle opustil
pan **Milan Junek**
z Přestavlk.

*Pozůstalým vyslovujeme
upřímnou soustrast.*

sociální komise

POČASÍ U NÁS

Jedná se o amatérskou meteostanici
umístěnou na objektu rodinného domu
č. p. 5 v obci Rájec. Meteostanice je
v provozu od konce roku 2011.

BŘEZEN 2017

Průměrná teplota za měsíc:	6,7°C
Vlhkost:	77%
Minimální teplota za měsíc:	-3,6°C
Vlhkost:	35%
Maximální teplota za měsíc:	20,5°C
Vlhkost:	95%
Průměrná rychlost větru:	1,6 m/s (1 m/s = 3,6 km/h)

Srážky celkem za měsíc:	29,1 mm
Snih za měsíc:	0 cm

Počasí ve dnech v měsíci:	
Chladné dny (<10°C)	12 dní
Mrazivé dny (<0°C)	13 dní
přízemní mráz (<0°C)	15 dní
dešťové dny	7 dní

Podrobnější informace mohou sdělit
na e-mailu: kaplanm2@seznam.cz,
popř. při osobní návštěvě u mě doma.
www.facebook.com/PocasiRajec
www.in-pocasi.cz
<http://www.wunderground.com>
IKRLOVHR18

Dívčí koleda v Borovnici (nahore) a v Přestavlkách.

Obec Borovnice

ve spolupráci se sociální komisí

si dovoluje pozvat všechny důchodce z Borovnice, Přestavlk, Rájce a Homole na přátelské neformální

POSEZENÍ,

které se koná v neděli dne 9. dubna 2017 od 14 hodin
v penzionu Pod Rozhlednou na Vrbici.

Po celé odpoledne je zajištěn kulturní program:

- ukázka jarně velikonočního vázání květin s překvapením,
- vystoupení mažoretok při ZŠ Skořenice,
- vystoupení dětí z MŠ a ZŠ Lhoty u Potštejna.

Pro všechny účastníky bude přichystané malé občerstvení.

V případě potřeby zajistíme odvoz,
informujte prosím členky sociální komise nebo OÚ Borovnice.

Obec Borovnice a sociální komise přeje všem příjemné odpoledne
a pěkný kulturně společenský zážitek.

SDH Rájec

Založeno r.1911

SDH Rájec si Vás dovoluje pozvat na okrskovou hasičskou soutěž okrsku č. 18

konanou v Rájci v sobotu 13. května od 12:30 hodin
na tradičním místě za Částkovými

- občerstvení zajištěno po dobu konání celé akce
- bohatá tombola
- skupina *Fernet šok* a taneční zábava od 20:00 hodin

Vydává Obec Borovnice v nákladu 200 ks.

Registrováno u MK ČR pod č.j. E 21940. Uzávěrka příštího čísla: 28. 4. 2017.

Redakční rada neodpovídá za stylizaci příspěvků a tiskové chyby.

Vytiskla tiskárna AG TYP Kostelec nad Orlicí.